

hjá okkum. Tað er mennandi fyri okkum, tí tey lesandi koma higgar við nýggjari vitan og nýggjum granskningarúrslitum. Tey eggja tí til eitt gott orðaskifti og harvið ein góðan fakligan dynamik her á deildini, sigur Jonna Hansen.

Gransking er nógv frammi í tíðini og gransking í ansestesi er neyðug. Tíverri er ikki møguligt at fremja ítøkiliga gransking á deildini, tí tað krevur nógva orku, bæði peningaliga og menniskjaliga og tær hava ov lítið av báðum.

- Vit hava sera dugnaligar anestesisjúkrarøktarfrøðingar, ið við lív og sál fremja sítt dagliga yrki, men av tí at vit eru ov fáir anestesisjúkrarøktarfrøðingar, verður gransking ikki sett ovast á breddan, sigur Jonna Hansen.

Ístaðin verður nógv tosað og lisið um fakið, og tað hevur orðaskifti við sær.

- Seinastu árin hevur nógv verið arbeitt við trygd og dygd á Landssjúkrahúsinum. Hesum hevur Anestesideildin eisini verið ein partur av. Hetta arbeiðið hevur verið sera gott og mennandi, og tað hevur millum annað havt við sær, at eitt nú mannagongdir eru gjørdar, ið hava ment sjúkrarøktina enn meira, sigur Jonna Hansen.

Stórar broytingar á deildini

Arbeiðið við narkosu er nógv broytt hesi árin Jonna Hansen hevur arbeitt á skurðgongini.

Tey eru mestsum farin frá at doyva við gassi, tí nú finnast onnur sløg av doyving. Í dag er ikki óvanligt, at sjúklingurin er vakinn undir skurðviðgerð, og tað letur seg gera, tí doyvingin kann leggjast soleiðis, at ikki allur kroppurin verður doyvdur.

Meginparturin av tí doyving, ið verður givin í dag, er flótandi bæði at sova av og pínustillandi. Hon er lættari hjá narkosusjúkrarøktarfrøðingunum at stýra, so sjúklingar fáa júst ta nøgd, teimum tørvar.

Hetta hevur eisini við sær, at sjúklingurin í dag er betur fyri samanborið við fyrr, tá ið sjúklingar ofta lógu longri á sjúkrahúsi eftir viðgerð, júst tí tey skuldu koma fyri seg eftir doyving. Í dag er vanligt at fara heim sama dag, sum skurðviðgerðin er framd.

Eisini eru ráðleggingar av skurðviðgerðum broyttar soleiðis, at sjúklingurin kemur á sjúkrahúsið áðrenn skurðviðgerðina, har hann

tosar við læknan, ið skrivur journal, tekur blóðroyndir og annað, alt eftir hvørja skurðviðgerð honum tørvar.

Tí eru innleggingar í dag munandi styttri. Tað verður eisini avtalað frammanundan, hvussu sjúklingurin skal bera seg at, um hann tekur heilivág.

Hava stóra ábyrgd

Narkosusjúkrarøktarfrøðin garnir hitta sjúklingin, tá ið hann kemur á skurðdeildina klárur til skurðviðgerðina. Í journalini stendur alt frá journalupptøkuni, og har eru svar uppá blóðroyndir og annað.

- Sjúkrarøktin er bæði menniskjalig og teknisk. Sjúklingar í dag eru ikki so autoritetstrúgvir, sum teir vóru fyrr, og fólk hava sett seg inn í, hvørjir móguleikar eru. Eisini hava vit starvsfólk flutt okkum, og tað er gott, hugleiðir Jonna Hansen.

Tí sjálvandi skal heilsuverkið fylgja samfelagsbrotyingini.

- Vit tosa við sjúklingin og tryggja at tað er rætti sjúklingur, ið fær røttu skurðviðgerðina, og fyri at skapa tryggleika við støðuna. Um tað til dømis er eitt barn,

ið skal skurðviðgerast, eru tað foreldur ella verji, ið svara fyri, at alt er í lagi, greiðir Jonna Hansen frá.

Tað er eitt krav, at tann ið skal skurðviðgerast, ella tann sum varðar av, við egnum orðum sigur, hvat ið skal gerast. Er tað til dømis eitt bein ella annar likamslutur, ið vit hava tvey av, verður tað framerkt við einum krossi, hvar skurðviðgerðin skal fremjast. Eisini skal tryggjast at sjúklingurin er fastandi. Tað er fyri at fyrirbyggja, at nakað rennur upp í lunguni meðan sjúklingurin er doyvdur.

- Undir skurðviðgerðini hava vit allatíðina eyguni á sjúklinginum, tí hann svevur, og vit eru har og ansa eftir honum. Og vit dokumentera tað, sum vit gera, so man sær alt, sum verður givið og gjørt. Fólk eru ymisk, hvussu tey eru fyri, tá ið tey skulu skurðviðgerast, eins og orsøkirnar til, at tey verða skurðviðgjørd, eru ymiskar. Tað vita vit, og tað spyrja og tosað vit um alt eftir, hvussu støðan er. Tey flestu fara heim, tá ið tey eru liðugt viðgjørd, men tað

eru eisini tey, ið koma aftur, tí støðan er meira álvarslig. Tann stutta tíðin, vit hitta sjúklingin, hevur stóran týðning, sigur Jonna Hansen.

Ein avbjóðing at fáa fólk

Stóra avbjóðingin í dag er, at Landssjúkrahúsið bjóðar nógvar ymiskar viðgerðir út, men tað haltar at fáa fólk til uppgávarnar.

- Okkara starvsfólk eru ótrúliga dugnalig, fleksibul og fakliga sera væl fyri. Men deildin er ikki fullmannað. Tað hevur við sær, at sjúkrarøktarfrøðingarnir mugu arbeiða yvir, og gera tær tað ov leingi, troyttast tær. Tað er ein avbjóðing, tí vit hava ikki altíð vikarar, greiðir Jonna Hansen frá.

Hon hevur roynt at skapa samstarv við hini sjúkrahúsinu, so tey hjálpa, tá tey kunnu, og hon hevur kunnað leiðsluna um trupulleikan. Eisini hevur hon ført hagtøl yvir yvirtíðina fyri at vísa á trupulleikan – eins og at grundgeva fyri, at tað er ein fyrimunur, at vit fáa fleiri serútbúgvinn starvsfólk innan narkosufakið.

Tá ið hon lærði til narkosusjúkrarøktarfrøðing, var tað ein spurningur um at hava prógv sum sjúkrarøktarfrøðingur og arbeiðsroyndir í ordan, so ein slapp inn at læra til narkosu, ið, enn sum áður, má takast uttanlands - serliga á stórum sjúkrahúsum m.a. í Danmark.

Nú er tað ein peningaligur spurningur. Tað er ikki longur danski staturin, ið ber kostnaðin av at reka donsku sjúkrahúsinu, men donsku regiónirnar, og tær útbúgva bert fólk eftir egnum tørvi. Jonna Hansen hevur kannað hjá fleiri regiónum, um tey kunnu taka føroyskar sjúkrarøktarfrøðingar inn, og svarið er, at tað er ongin trupulleiki, um tær sjálvar gjalda 2 ára longu spesialiseringina.

- Landssjúkrahúsið er eitt meginsjúkrahús og størvini sum narkosusjúkrarøktarfrøðingar eru lívsneyðug at seta. Hetta er eitt samfelagsmál og ikki eitt stovnsból, og málið er nú beint í Heilsu- og Innlendismálaráðið, sum fer at taka tað upp, sigur Jonna Hansen.

Hevði valt somu yrkisleið aftur

Jonna Hansen hevur nógv ynskir fyri narkosusjúkrarøktina frammeftir.

- Fyrst og fremst er tað málið at fáa útbúgvnið og sett fleiri narkosusjúkrarøktarfrøðingar. Tað hevði eisini givið orku til at seta ymiskt í gongd, m.a. luttikið aktivt í gransking á økinum, sigur Jonna Hansen.

Hon mælir til, at landið útbúgvir fleiri narkosusjúkrarøktarfrøðingar, tí tað er alneyðugt. Eisini er tað skilagott, at tær, ið útbúgva seg, nema sær starvsroyndir á stórum sjúkrahúsum, so tær fakliga verða breitt grundaðar.

- Vit eru smá, men skulu hugsa stórt og duga nógv. Tað skal eisini havast í huga, at vit eru avbyrgd og at vit kunnu ikki loysa allar trupulleikar her, og tí mugu vita, hvat vit so skulu gera.

Og smílið kemur fram, tá hon svarar, hvørja yrkisleið hon hevði valt, slapp hon at velja ummaftur:

- Ja, ja, eg hevði valt at útbúgvnið meg sum narkosusjúkrarøktarfrøðingur aftur, svarar Jonna Hansen.